

Minnesanteckningar

E-råd Fyrbodal

Information om möte

Datum	2020-06-18
Tid	09.00-12.00
Plats	Via Microsoft Teams

Deltagare

Namn	Kommun/Organisation
Angelica Hafström	Uddevalla
Fredrik Carlson	Vänersborg
Henrik Röste	Färgelanda
Liselott Sörensen-Ringi	Munkedal
Tove Andersson (<i>ersätter Per Garenius</i>)	Lysekil
Torbjörn Svedung (<i>ersätter Sophia Vikström</i>)	Mellerud
Johanna Eliasson	Kommunakademin Väst

Föredragande

Namn	Kommun/Organisation
Johan Högne	Centigo

Förhindrade

Namn	Kommun/Organisation
Roger Granat	Uddevalla
Håkan Sundberg	Munkedal
Jan-Erik Samuelsson	Åmål
Helene Evensen	Strömstad
Titti Andersson	Fyrbodals kommunalförbund
Anna Lärk Ståhlberg	Fyrbodals kommunalförbund

Dagordning

Mötespunktens typ anges som [I] för informationspunkt, [D] för diskussionspunkt, [A] för arbetsmoment.

Punkt	Typ	Beskrivning	Ansvarig	Ca tid
1	I	Välkommen och föregående protokoll	Sara	09.00
2	I	Status för e-rådets arbete	Sara	09.15
3	D	Digital förvaltning 2025	Johan Högne	09.45
4	D	Frågor som lyfts till e-rådet	Sara	10.15
PAUS				10.30
5	I	Beslutade ramar för e-samordnarens arbete	Sara	11.00
6	D	Diskussion om framtiden	Alla	11.20
AVSLUT				12.00

1) Välkommen och föregående protokoll

Sara föredrar tidigare mötesprotokoll. E-rådet "the movie" har fått positiv respons på LinkedIn. Snabbutredningen "Politiska sammanträden på distans" är klar och delad i alla kanaler som Sara är aktiv i, även den har fått positiv respons.

2) Status för e-rådets arbete

Sara föredrar för status för olika delar i e-rådets arbete.

Kommunikation

Sara har tillsammans med kollegan Per Hasselberg genomfört ett [webinarie angående bredbandsutvecklingen på lands- och glesbygd](#) där de bjöd in den regionala bredbandskoordinatören Eric Åkerlund att hålla ett föredrag om hur arbetet med bredbandsutvecklingen sker nationellt till regionalt. Det har jobbat på bra med bredbandstäckningen i Fyrbodals kommun men det finns fortfarande flera bristområden där vi behöver förstärka utbyggnaden. Stödet för bredbandsutbyggnad kommer att minska och eftersom arbetet är väldigt kostsamt så kanske det är läge att se hur e-rådet kan vara behjälpliga.

Sara har gjort en trailer för e-rådet. Den är visserligen 5 minuter men den fångar ändå problematiken med att det finns mycket att göra innan vi kan erbjuda en sammanhållen digital service.

Sara lyfter frågan om hur e-rådets arbete kommuniceras i de nätverk och kanaler som e-rådets representanter sitter med i. Framst om det kommuniceras i ledningsgrupperna i kommunen med tanke på att alla kommuner inte inkommit med svar på intresseförfrågningarna. Många av representanterna påtalar att det är svårt med förankring och att de inte hör så mycket om e-rådets arbete i de kanaler de verkar. Vi behöver bli bättre på detta och får försöka komma på hur det kan stärkas.

Åtgärd: Sara slipar ytterligare på kommunikationsplanen

Koncept för samordnad upphandling av IT-lösningar

Förstudien ska besluta möjligheter och utmaningar med en gemensam upphandlingsprocess samt beskriva referenser från liknande initiativ. Detta är den insats som prioriterats lägst av e-rådet och därför har inget ytterligare gjorts i detta.

Av 14 kommuner har 3 svarat ja, 8, nej och 3 har inte svarat.

Åtgärd: När Sara intervjuar de som svarat ja för att skriva projektdirektivet så behöver "koncept" förtydligas ytterligare för att fokusera på något mer konkret som t.ex. "gemensamma applikationer".

Digitala processer

Projektet handlar främst om att kompetensutveckla verksamhetsutvecklare i kommunerna för att de ska ha en bättre förståelse vad digitalisering av verksamhetsprocesser innebär. Projektet är uppstartat och Sara, som är projektledare, och biträdande projektledare Pontus Björhn har tagit fram en kursplan och ett utkast på kommunikationsplan.

Det var tänkt att varje kommun skulle delta med 2 resurser då det finns 28 platser, men det är inte alla kommuner som valt att delta med mer än en projektdeltagare. Det kommer därför finnas möjlighet för de kommuner som vill att delta med fler resurser.

Av 14 kommuner har 10 svarat ja för att delta, 2, nej och 2 har inte svarat.

Handbok för digitalisering

Projektet ska hjälpa kommunens strategiska ledning att kunna prioritera och driva digitaliseringsfrågor. Med hjälp av en handbok, mallar för portföljstyrning och utbildningsinsatser hjälper vi kommunerna få bättre förutsättningar att driva deras digitaliseringsutveckling i linje med deras strategiska mål.

Av 14 kommuner har 5 svarat ja, 6, nej och 3 har inte svarat.

Åtgärd: Sara kommer kolla av läget med de kommuner som svarat ja och vad de behöver men även de kommuner som svarat nej. Det behöver även förtydligas i projektdirektivet att det handlar om att höja den digitala mognaden.

Digitala möten

Projektet handlar om att hitta verksamhetsprocesser där vi kan dra stora fördelar av att använda oss av digitala möten. Men hjälp av bl.a. effektberäkningsmodell, handbok och utbildningspaket får kommunerna hjälp med att öka användandet av digitala möten på ett sätt som gynnar alla som involveras i den. Kan man nyttja tekniken för att förbättra processer som lokalförsörjning, medborgardialog eller ge tjänster som on-demand service i Fyrbodals Kommunalförbund?

Diskussion om att öka scoopet för att deltagande kommuner kan komma från hela Västra Götaland. Det är en fördel när det finns fler kommuner för att söka finansiering och vi har redan fått upp bra kommunikationskanaler för att kontinuerligt dela resultatet.

Av 14 kommuner har 6 svarat ja, 5 nej och 3 har inte svarat.

Åtgärd: Scoopet ökas till att innefatta alla kommuner i Västra Götaland och vi bjuder in alla 49 kommuner till en workshop för att fånga problembilden bättre.

Digital delaktighet

Förstudien ska innefatta tre kundresor för att få en förståelse för vad målgruppernas behov är och hur vi möter deras förväntningar idag. En kundresa hjälper oss att säkerställa att vi utifrån invånarens krav när levererar den digitala service som vi syftar till att skapa.

Diskussion vi behöver utbilda invånarna i större omfattning då kommunerna har många e-tjänster som knappt används. Sen har vi kanske fördomar om att det är äldre som inte klarar av att använda dem men i t.ex. Mellerud är inte ens ungdomarna på tåget. Vi har en lång resa för att öka digital mognad i många av våra målgrupper.

Sara och Johan har genomfört en workshop i Trollhättans Stad där man ser att man behöver stöd med kommunikationen med både företag, studenter och invånare och där behövs digital utveckling, vad det blir återstår att se.

Av 14 kommuner har 11 svarat ja, 0 nej och 3 har inte svarat.

3) Digital förvaltning 2025

Johan föredrar för hur andra kommuner arbetar med sin digitala utveckling och vilka möjligheter marknaden erbjuder idag, både lokalt och globalt.

Kommunerna börjar jobba med verktyg som förmågekarta, design thinking (den kommunala kundresan) och förändringsledning.

Förmågekartan används av t.ex. Inera och handlar om att visualisera vilka förmågor en verksamhet har för att kunna förstå vilken kompetens, vilka processer och vilka teknologier som behövs för att förflytta verksamheten till nästa steg.

Design Thinking som handlar om att få en helhetsbild av processerna. Ett exempel är t.ex. ”Flytta till Mellerud-processen” där många aspekter måste in från att kunna erbjuda bostad till att hitta den lokala fotbollsföreningen. Här används t.ex. kundresa, value proposition canvas och rapid prototyping. Det är en metod som stöds av agila utvecklingsmetoder.

Förändringsledning måste till för att kunna transformera verksamheten. Och man brukar prata om de fyra skeenden som är varje individs förändringsresa. En kommun tog bort linjalerna för bygglovshandläggarna så de inte kunde skriva ut kartorna för att mäta. De var då tvungna att hantera den digitala tjänsten för att mäta kartan. De ökade både den ekonomiska kvalitativa nyttan, och de gick definitivt igenom faserna för förnekelse, oro/motstånd, se möjligheter och engagemang.

Johan föredrar för hur en digitalt smartare Fyrbodal kan se ut år 2025. Han tar fram exempel på hur det skulle kunna se ut för visionen framåt där flera pusselbitar behövs. Dagens Fyrbodal är redo för en utmaning. Vi tror att invånaren är mogen för digitala tjänster och om vi ser till Fyrbodal som en samlad kraft blir vi utifrån invånarantal Sveriges fjärde största kommun. Det finns stor potential i vad vi kan göra tillsammans.

Vår utmaning framåt är att kunna bemanna den ”digitala motorn” med de kompetenser som behövs enskilt för varje kommun. Johan visar en förmågekarta för de förmågor som behövs i en IT-avdelning. Förmågorna borde man ha på plats i en kommun för att kunna mäta med det man står inför. Om man även ser till vilka typer av roller det är som behövs så ser man att många av rollerna inte ens finns idag utan det är kanske studenter som ska ut i arbetslivet efter avslutade studier på universitetet. Vi har t.ex. dataanalytiker som är avgörande för kommunerna att kunna förstå vilken information det är som påverkar oss på lång sikt. De är väldigt eftertraktade och de finns väldigt få av dem, hur stora tror ni chanserna är att ni lyckas anställa en sådan i kommunen?

I Fyrbodals har vi ett nuläge som är väldigt diversifierat, vilket syntes i hur man svarat på de olika insatserna. Vi är inte riktigt i samsyn, men vi kommer att behöva göra en konsolidering på något sätt. Kanske inte av allt för ni behöver era spetsar och så men en del av de grundläggande för att det inte ska bli för kostsamt på sikt och för att ha förmågan att möta upp de behov som era kollegor ställer mot er. Vi tror på ett samordnat nyläge.

Vi tror på en matrisorganisation som möjliggör kommungemensamma digitaliseringsströmmar. Vi drar nytta av Fyrbodals samordningskraft för att skapa mervärde och det blir mer attraktivt att kunna rekrytera den talang som behövs. Det handlar inte heller om att alla måste samlas på en centralort utan att man jobbar på en matrisstruktur så man kan jobba, verka och bo där man vill.

Det finns väldigt många talanger i Fyrbodals vilket framkommit under de workshoppar som genomförts i kommunsamverkan. De sitter och verkar och bor i en del av organisationen där de känner sig hemma och de ska dem få vara kvar och göra men de kommer att få större ansvarsområde och utmaning. Covid-19 situationen har visat att det går att arbeta på distans och det tror vi att man kan fortsätta med.

Johan visar en bild på hur han bemannat Fyrbodals digitala motor utifrån hur bemanningen såg ut i Norrköping.

Diskussion om att vi tror att det är nödvändigt att vi hjälper varandra med digitaliseringen. I många funktioner måste vi kunna ta tillvara på de duktiga människor som finns i våra kommuner. De små kommunerna har samma utmaning som de stora men de har inte samma kapacitet för utveckling. Det man kan konstatera i den nya digitala eran så är det inte volymen som är jobbig, vi behöver inte bygga större serverhallar eller mer hårdvara för att vi blir fler, utan kapaciteten att driva utvecklingen.

Utmaningen är främst att övertyga och få förståelse från våra ledare om den utmaningen vi står inför. Kommundirektörer och förtroendevalde behöver höra den här och hade de hört denna dragningen så hade det nog övervägt att tacka ja till den här transformationsresan. De behöver mycket mod och tuffa beslut för att transformeras. Har vi den ledningen som krävs? De vågade inte få vidare med projektet för I care 4 Fyrbodals som handlade mycket om transformationsledning. Teknik, processer och strukturer löser man, det är få människor handlingskraftiga i det första förändringssteget som är det tuffa.

Åtgärd: Sara kontaktar ledningsgruppen för Fyrbodals för att begära tid i kommundirektörsnätverket och eventuellt förbundsledningen för att presentera förslaget. Dialog om innehåll får föras via Teams då e-rådet inte har nästa möte förrän efter kommande nätverksträff.

4) Frågor som lyfts till e-rådet

Punkten utgick på grund av tidsbrist.

5) Beslutade ramar för e-samordnarens arbete

Sara föredrar för det beslut som ledningsgruppen VGK tagit gällande modell för e-samordnarens roll. Beslutet påverkar i stor mån e-rådets arbete och Sara har identifierat flertalet konsekvenser och några av dem följer här:

- Förankringen i de delregionala nätverken blir sämre och den kollegial samverkan minskar.
- Det finns inte möjlighet för Sara att jobba operativt arbete som t.ex. projektledarrollen i ”Digitala processer”, skapa delregionala projektdirektiv eller medverka i delregionala projekt.
- Utvecklingsarbete kommer bedrivas regionalt, alla kommuner i VG kommer kunna delta i arbetet och det innebär i princip att den delregionala handlingsplanen läggs ner och insatserna kommer lyftas upp och drivas regionalt av VästKom. E-rådets roll blir i så fall överflödig.

- Neutral samverkanspunkt för digital utveckling lyfts från delregional till regional nivå. En kommuns påverkan smetas ut vilket riskerar att hämma viljan att samverka.
- Om insatserna från handlingsplanen ska bli aktuella efter årsskiftet behöver de bedrivas från ett vård- och omsorgsperspektiv.
- Om e-rådet ska vara kvar kan bemanningen behöva ändras då det är fokus på vård- och omsorg.

6) Diskussion om framtiden

Sara lyfter frågan om det är någon idé att starta upp insatser om vårt arbete riskerar att läggas ner efter årsskiftet och ska vi se över en annan finansiering för e-rådets arbete och handlingsplanens genomförande.

Henrik poängterar att det blir problematiskt att bedriva arbetet då förbunden jobbar på olika sätt och kommunerna i Västra Götaland har kommit olika långt. Det synkar illa med det arbetet som Fyrbodals e-råd försöker bedriva. Den lokala precision kommer inte tillgodoses på det sätt som det här beslutet innebär. Vi som kommun har varken tid eller resurs att bedriva arbetet på egen hand och vi har heller inte råd att hamna på efterkälken så det blir väldigt svårt att klara av att driva utvecklingsarbetet framåt. Vi behöver lösa det här arbetet och finansiering på ett annat sätt. Det är konstigt att man inte tar mer hänsyn till de arbetet vi gjort med det beslutet som är taget.

Sara ser inte beslutet som ett nederlag utan en möjlighet att se över en annan finansiering som inte innebär samma krav. Finansiering av processledarrollen är inte kostsam och det finns säkert stimulansmedel eller andra medel någonstans som vi kan ta del av. Men då behöver kommunerna uttrycka ett behov av att man vill att rollen som den ser ut idag kvarstår.

Angelica funderar på om det finns något vi kan sluta göra? Finns det nätverk eller andra saker som passerat bäst före datum som kan frigöra tid om det är så att vi inte får mer pengar? Sara meddelar att det som man diskuterar nu från VästKoms sida är att ansvaret för de e-nätverk som drivs i förbunden inte kommer finnas kvar på VästKom och om man vill fortsätta driva nätverket får förbundet ta ställning till det men att de då drivs utan processledare. Frågor från den regionala samverkansstrukturen kommer riktas direkt till chefsnätverken.

Angelica undrar varför det inte finns något nätverk för utvecklare i kommunerna. Här finns det stor potential att dela med sig och samverka. Sara har en tanke att utifrån projektet ”Digitala processer” skapa ett nätverk för utvecklare med de som medverkar. Tove håller med att ett utvecklarnätverk behövs.

Liselott pratar om utmaningen med att skapa den digitala motorn och att fokus nu ändras till vård- och omsorg, då får vi inte ihop målbilden. Det är ett stort område men utbildningschefs-nätverket kommer nog inte hålla med om att vi endast ska fokusera på det.

Fredrik kan se att de e-nätverk som finns idag kan uppstå för sig men utan den ledning och styrning som finns från Fyrbodals. Det som har varit styrkan i e-rådet är det tvärsektoriella perspektivet att vi möts i det här från olika sektorer. Det blir svårt att organisera utan lednings och styrning från Fyrbodals. Det blir för stort att lyfta på ett regionalt perspektiv.

Tove tyckte att Johans presentation var upplyftande och gav en bild av hur vi kan ta oss an utmaningarna framöver och sedan kom man snabbt ner på jorden igen när vi diskuterar detta beslut.

Antecknat av
Sara Herrman

Bilagor

- 2020-06-18 - Bilaga 1-Presentation av möte
- 2020-06-18 - Bilaga 2-Presentation av digital förvaltning 2025